

Uporaba psihotropnih lijekova u starijih štićenika staračkih domova u Sloveniji: presječno istraživanje

Marija Petek Šter, Eva Cedilnik Gorup

Cilj Odrediti prevalenciju propisivanja psihotropnih lijekova u starijih štićenika staračkih domova u Sloveniji i odrediti s kojim je obilježjima štićenika, liječnika i domova ona povezana.

Postupci U ovom presječnom istraživanju prikupili smo podatke o 2040 štićenika staračkih domova dobi od 65 godina i više iz 12 staračkih domova u Sloveniji između 25. rujna i 30. studenoga 2006. Popis propisanih lijekova preuzet je iz medicinskih zapisa štićenika. Psihotropni lijekovi kodirani su prema Anatomskej terapijskej kemijskej klasifikaciji (engl., Anatomical Therapeutic Chemical Classification 2005), koju smo prilagodili potrebama istraživanja. Obilježja štićenika, liječnika i domova koja su povezana s propisivanjem lijekova odredili smo multivarijatnom logističkom regresijom.

Rezultati Štićenici su imali od 65 do 104 godine (medijan, 83 godine) i među njima je bilo 1606 (79%) žena. Ukupno 970 (48%) štićenika imalo je demenciju, a 466 je patilo od depresije (23%). Za 1492 (73%) štićenika propisan je barem jedan psihotropni lijek. Za 960 (47%) štićenika propisani su hipnotici i sedativi, za 572 (28%) antipsihotici, za 460 (23%) antidepresivi, a za 432 (21%) anksiolitici. Obilježja štićenika povezana s propisivanjem bila su ženski spol (omjer ishoda, 1,36; 95% raspon pouzdanosti, 1,03-1,80), dob (omjer ishoda, 0,97; 95% raspon pouzdanosti, 0,95-0,98), potreba za stalnom skrbi (omjer ishoda, 2,54; 95% CI, 1,71-3,78), demencija (omjer ishoda, 1,76; 95% raspon pouzdanosti, 1,33-2,34), depresija (omjer ishoda, 5,51; 95% raspon pouzdanosti, 3,50-7,58), i broj propisanih lijekova (omjer ishoda, 1,29; 95% raspon pouzdanosti, 1,23-1,35). Od obilježja liječnika (spol, dob, specijalizacija u općoj praksi, godine radnog iskustva kao liječnik opće prakse, i godine radnog iskustva u staračkom domu), propisivanje psihotropnih lijekova bilo je povezano s muškim spolom (omjer ishoda, 1,80; 95% raspon pouzdanosti, 1,17-2,76).

Zaključak Učestalost propisivanja psihotropnih lijekova za starije štićenike staračkih domova u Sloveniji je visoka i usporediva sa zapadnoeuropskim zemljama. Naš sljedeći korak trebao bi biti optimizacija propisivanja za pacijente s najvećim brojem propisanih lijekova.